

# РЕШЕНИЕ

№ 38541

гр. София, 20.11.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в**  
публично заседание на 20.10.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Ана Методиева**

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **5821** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 13, ал. 6 от Закона за социалното подпомагане (ЗСП) вр. чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Д. В. Р., живуща в [населено място], [улица], вх. В, ет. 4, ап. 21, срещу Заповед № ЗСП/Д-С-О/159 от 05.03.2025 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“-О., с която, на основание чл. 27, ал. 3, във връзка с чл. 27, ал. 6 и 7 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане (ППЗСП) на Д. Р. е отказана еднократната помощ по чл. 16 ППЗСП.

Жалбоподателката - Д. В. Р. излага доводи за неправилност на заповедта, като твърди, че административният орган още при подаване на заявлението е уведомен, че като продължително безработна е изпратена от Дирекция „Бюро по труда“ – С. към Агенцията по заетостта на шестмесечно обучение в учебен център в [населено място] за периода от 18.11.2025 г. до 05.06.2025 г., който факт е отразен и в решението на горестоящия орган. Сочи, че в ДСП - О. е добре известно „бедственото“ ѝ финансово състояние като дълготрайно безработна, без доходи и осигуровки.

Прави искане обжалваната заповед да бъде отменена. Претендира направените по делото разноски.

Ответникът - директор на Дирекция „Социално подпомагане“- О. не изразява становище по жалбата.

Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав, след като обсъди събраните по делото доказателства и становищата на страните, и провери оспорения акт с оглед на правомощията си по чл. 168, ал. 1 АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

На 13.02.2025 г. Д. В. Р. е депозирала в Дирекция „Социално подпомагане“ - О. заявление-декларация с вх. № ЗСП/Д-С-О/159, за отпускане на еднократна помощ по чл. 16 ППЗСП за закупуване на компютър и учебници във връзка с текущо обучение по компютърна графика в Учебен център в [населено място], организирано от Дирекция „Бюро по труда“ - С..

На 18.02.2025 г. във връзка с подаденото заявление-декларация, социални работници от дирекция „Социално подпомагане“ - О. са посетили настоящия адрес на Д. В. Р., но не са я намерили в дома. Оставено е уведомление по образец за извършеното посещение. Д. Р. не се е явила в дирекция „Социално подпомагане“ - О. в указания в уведомлението 3-дневен срок.

На 24.02.2025 г. социални работници повторно са посетили настоящия адрес на Д. Р., но отново не е намерена в дома и е оставено второ уведомление с указан нов 3-дневен срок за явяване в дирекция „Социално подпомагане“ - О..

На 05.03.2025 г. е изготвен социален доклад, в който е направено предложение, на основание чл. 27, ал. 3 във вр. с ал. 6 и 7 да бъде отказана еднократна помощ по чл. 16 ППЗСП, поради невъзможност за провеждане на социална анкета в дома на лицето. Посочено е, че по данни на лелята на заявителката, Д. Р. е изпратена на шестмесечен курс от дирекция „Бюро по труда“ в [населено място]. Също така е посочено, че „няма налице възникнал инцидент от каквото и да е естество“.

На 05.03.2025 г. със Заповед №ЗСП/Д-С-О/159 на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – О., на основание чл. 27, ал. 3, във връзка с чл. 27, ал. 6 и ал. 7 ППЗСП, на Д. В. Р. е отказана еднократна помощ по чл. 16 ППЗСП. От фактическа страна заповедта е мотивирана с невъзможност за цялостно провеждане на социална анкета в дома на лицето/семейството, поради отсъствие при извършени две посещения на настоящия адрес и неявяване в дирекция „Социално подпомагане“ в указания 3-дневен срок. Посочено е, че по данни на лелята Д. Р. е изпратена на шестмесечен курс от ДБТ в [населено място]. Посочено е и, че „няма налице инцидентна необходимост“.

Заповедта е връчена на лицето на 15.03.2015 г.

На 31.03.2025 г. е подадена жалба срещу процесната заповед до горестоящия административен орган.

На 17.04.2025 г. с Решение № 22-РД06-0043 на директора на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ – С.-град, подадената жалба е отхвърлена.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК във вр. с чл. 13, ал. 6 ЗСП, срещу подлежащ на съдебно обжалване акт, след проведен задължителен административен контрол по реда на чл. 13, ал. 5 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от материално и териториално компетентен орган - директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – О., в кръга на правомощията му съгласно чл. 13, ал. 2 ЗСП и чл. 28, ал. 1 във вр. с чл. 16 ППЗСП.

Административният акт е поставен при спазване на предвидената в закона писмена форма, формално съдържа всички изискуеми реквизити посочени в чл. 59, ал. 2 АПК, вкл. правни и фактически основания, следователно същата е мотивирана.

Съдът намира обаче, че при издаването на заповедта са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, довели до постановяването на акта в противоречие с материалноправни разпоредби – отменителни основания по чл. 146, т. 3 и 4 АПК, предвид следното:

Редът за отпускане на социални помощи е регламентиран в ППЗСП. Съгласно чл. 8 ППЗСП

социалните помощи се отпускат на лица и семейства по настоящ адрес, на който се извършва и социалната анкета. Съгласно чл. 16, ал. 1 ППЗСП, еднократна социална помощ може да се отпуска веднъж в годината за задоволяване на инцидентно възникнали здравни, образователни, комунално-битови и други жизненоважни потребности на лицата и семействата. Социалните помощи се отпускат въз основа на заявление-декларация по образец, като заявлението се подава еднократно в рамките на една календарна година (чл. 8, чл. 26, ал. 1-3 ППЗСП). В 20-дневен срок от подаване на заявление-декларацията социален работник извършва социална анкета и изготвя социален доклад по образец (чл. 27, ал. 1). Съгласно чл. 27, ал. 2 - 4 ППЗСП социалната анкета се изразява в установяване на факти и обстоятелства, които имат отношение в конкретния случай към правото на подпомагане на заявителя и неговото семейство, като включва проверки в дома на лицето и/или семейството по настоящ адрес; проучване и анализиране на документи и събиране на информация, а в случай че документи и информация са налични в административен орган, те се изискват и обработват служебно. В случай, че поради отсъствие на лицето или семейството социалната анкета не може да бъде извършена, социалният работник оставя уведомление по образец съгласно Приложение № 1а, в което се определя 3-дневен срок на лицето да се яви в ДСП за справка (ал. 5). Ако в срока по ал. 5 лицето не се яви, се прави повторно посещение в дома и ако лицето или семейството отново не може да бъде намерено, се оставя второ уведомление с указан 3-дневен срок за явяване в ДСП (ал. 6). По аргумент на чл. 27, ал. 7 ППЗСП, едва при неизпълнение на тези указания и при липса на възможност социалната анкета да бъде проведена, органът може да се позове на чл. 27, ал. 3 ППЗСП и да пристъпи към постановяване на отказ, доколкото няма как да установи обстоятелствата, релевантни за отпускането на помощта.

В конкретния случай от доказателствата по делото се установява, че административният орган формално е изпълнил законоустановената процедура по чл. 27, ал. 6 и 7 ППЗСП, но същевременно е пренебрегнал факти, които самият заявител е декларирал при подаване на заявлението, а именно, че към момента на подаване на заявлението (както и към момента на произнасяне на органа) не се намира в дома си, тъй като е включен в организирано от Дирекция „Бюро по труда“ – С. 6-месечно обучение в [населено място], на което обстоятелство е базирано и искането за еднократна помощ. Този факт не само е известен на органа още към момента на подаване на молбата-декларация, но е и потвърден при изготвянето на социалния доклад, където е отразено, че лелята на заявителката е уведомила социалните работници за нейното отсъствие поради участие в курса.

Въпреки това административният орган е възприел тези данни единствено като фактическо основание да приеме, че лицето не е намерено на настоящия си адрес, но не е отчел, че отсъствието е обективно обусловено. Вместо да предприеме необходимите законосъобразни действия за допълнително събиране на информация – чрез контакт на посочен телефон или електронен адрес, чрез уточняване на приложени документи или изискване на допълнителни такива – директорът е направил формален и необоснован извод за „невъзможност да бъде проведена социална анкета“ и е приел това като основание за отказ.

Подобен подход формално спазва предвидената процедура, но не съответства на принципа на служебното начало, който в производствата по социално подпомагане има разширено приложение. От органа се очаква не просто да установи дали лицето е намерено на адреса, а да установи фактическата обстановка цялостно, като отчита всички обективни затруднения на заявителя и съдейства за събирането на необходимата информация. Липсващата възможност за анкета при обективно отсъствие, предварително известно на самия орган, не може да се тълкува като основание за отказ за предоставяне на еднократна помощ по чл. 16 ППЗСП.

Следователно органът не е изяснил всички факти от значение за случая, което представлява

съществено нарушение на административнопроизводствените правила по чл. 35 и 36 АПК. Това нарушение е довело и до неправилно приложение на материалния закон.

На следващо място от фактическа страна в заповедта е посочено и че „няма налице инцидентна потребност“. Това заключение е направено без да са изложени каквито и да е мотиви, както и без дължимия анализ на изложените аргументи за исканата помощ и събраните доказателства в тази връзка. Самото формално посочване, че „няма налице инцидентна потребност“, без какъвто и да е анализ на конкретните нужди на заявителката и на обстоятелствата, свързани с нейната заетост, доходи и имуществено състояние, сочи на явна липса на индивидуализирана преценка и неспазване на основните принципи на ЗСП, включително тези по чл. 1, ал. 3 – индивидуален подход и комплексна оценка на потребностите на лицата. В заповедта не са посочени и правни основания относими към посоченото фактическо основание.

С оглед изложеното съдът приема, че заповедта е издадена в нарушение на административнопроизводствените правила и при неправилно приложение на материалния закон, поради което се явява незаконосъобразна и следва да бъде отменена. Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне по заявлението на жалбоподателката при съобразяване с изложените в настоящото решение указания относно правилното приложение на закона.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143 АПК жалбоподателката има право на разноски, своевременно е направила искане за присъждане на такива, но липсват доказателства, че в съдебното производство са направени разноски, поради което не следва да се присъждат.

Предвид изложеното и на основание чл. 173, ал. 2 АПК, Административен съд – София град, III отделение, 17 състав,

#### Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № ЗСП/Д-С-О/159 от 05.03.2025 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“- О..

ИЗПРАЩА преписката на директора на Дирекция „Социално подпомагане“- О. за ново произнасяне по подаденото от Д. В. Р. заявление-декларация с вх. № ЗСП/Д-С-О/159 от 13.02.2025 г., съобразно дадените в мотивите на решението указания по тълкуване и прилагане на закона.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 13, ал. 6 от Закона за социалното подпомагане.

СЪДИЯ: